

Tyresö kommun
Barn- och Utbildningsförvaltningen
Ylva Jonsson
Ekonom
08-57829584

TJÄNSTESKRIVELSE

2010-09-14

1 (10)

Dnr 2010/BUN 0104-010

Bilaga 1 § 55

Barn- och utbildningsnämnden

Utökad volymprognos Centrum 2020

Förslag till beslut

Barn- och Utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämnden att besluta:

- att notera den utökade volymprognosen för Centrumområdet.
- att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att föreslå långsiktiga lösningar för platstillgång i förskola och skola.

Birgitta Wigren
Förvaltningschef

Petra A Hallberg
Ekonomistrateg

Bakgrund

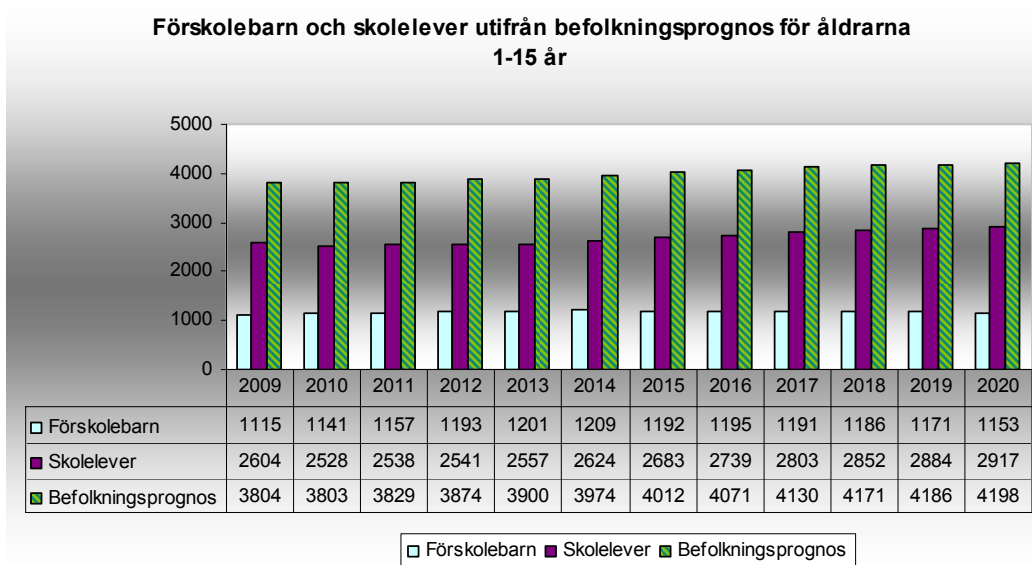
Förvaltningens volymprognos görs en gång per år. Den innefattar kommunens alla delområden. Under våren 2010 fick förvaltningen i uppdrag att göra en utökad volymprognos som sträcker sig fram till år 2020 över delområdet Centrum. Arbetet med prognosen sker liksom med den ordinarie volymprognosen i tre steg: kommunens befolkningsprognos, förvaltningens volymprognos och resultatenheternas fördelning.

Tyresö kommun är indelad i tre områden. Centrumområdet, Tyresö strand och Trollbäcken. Centrumområdet är det största i förhållande till invånarantalet. Enligt befolkningsprognosen 2010 består hela kommunen av drygt 42 900 invånare, av vilka 46 procent, 20 011 invånare, omfattas av Centrumområdet. Cirka en femtedel av invånarna i Centrumområdet är mellan 1 och 15 år gamla. Majoriteten av dem är placerade i någon av kommunens förskolor och skolor.

Av kommunens 9 resultatenheter med skolor och förskolor, är 4 belägna i Centrumområdet. Dessa resultatenheter, Nybodaberg, Krusboda och Dalen, Fårdala och Stimmet samt Forellen, driver 7 skolor och 14 förskolor. Därtill drivs i privat verksamhet 1 skola, 5 förskolor och 3 familjedaghem.

Framtagandet av den härmed presenterade och utökade volymprognosen bygger på en jämförelse mellan kommunens befolkningsprognos över antalet barn och elever som är behöriga till förskole- och skolplats, och det faktiska antalet barn- och elever som nyttjat platser under höstterminen 2009 och vårterminen 2010. (Källa: Existens register) Utfallet av jämförelsen påverkas av varierande nativitetstal och flyttströmmar, samt projektering av bostäder. De närmaste tre åren kommer det att byggas nya bostäder i centrumområdet. Dessa faktorer är överförda från kommunens befolkningsprognos. Prognosens tillförlitlighet minskar successivt, varför antaganden för slutet av perioden är hypotetiska.

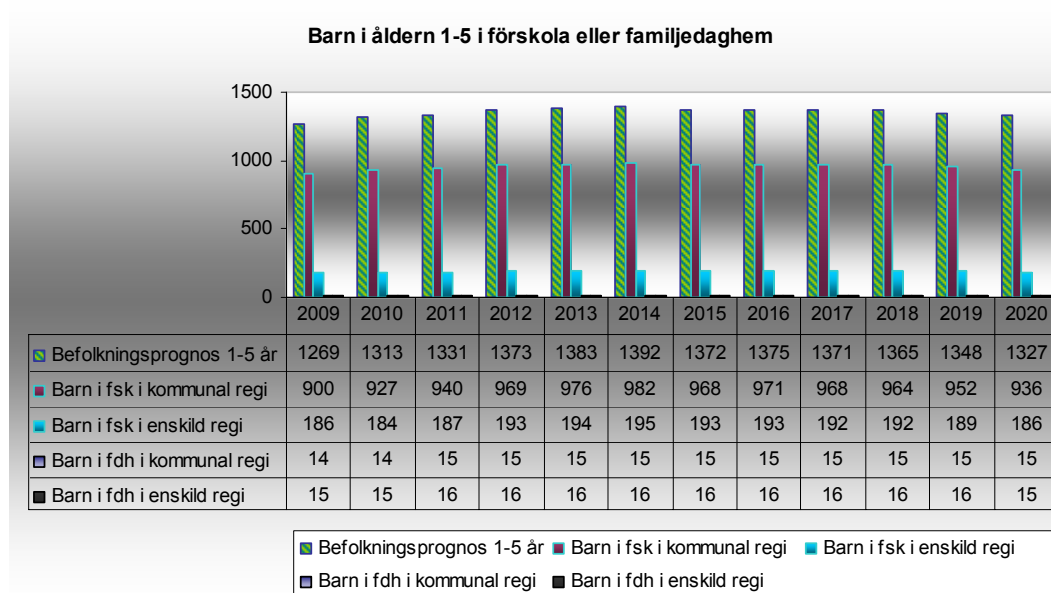
Diagrammet nedan visar volymprognosen utifrån befolkningsprognosen och antalet barn och elever som nyttjar förskola och grundskola i Centrumområdet. Den vänstra stapeln visar barn i förskola och familjedaghem, mittenstapeln visar antalet grundskoleelever, och den högra stapeln visar samtliga barn och elever enligt kommunens befolkningsprognos. Statistiken omfattar både kommunal och enskild verksamhet samt friskoleverksamhet.

Förskola

Barn i åldrarna 1-5 beräknas antalet förskolebarn öka med 44 barn mellan åren 2009 och 2010, enligt kommunens befolkningsprognos. En genomsnittlig nyttjandegrad över prognosperioden antas vara runt 87 procent för både kommunal och enskild verksamhet, baserat på utfall från tidigare år. Historiskt sett är nyttjandegraden högre på vårterminen än på höstterminen.

Diagrammet nedan visar volymprognosen för barn i åldrarna 1-5 i både kommunal och enskild verksamhet.

Till skillnad från volymprognosen över samtliga delområden, som presenterades i juni, innehåller föreliggande volymprognos färre förskolebarn, cirka 160 stycken. Det beror på att volymprognosen i juni medräknade förskolorna Speldosan och Teddybjörnen i Centrumområdet i stället för i Trollbäcken.

Nybodabergets resultatenheter , förskolor

I centrumområdet är Nybodabergs skolor och förskolor den resultatenheter som har flest kommunala förskolor. Nybodabergs 7 förskolor är Bergfoten, Njupkärr, Farmarstugan, Kardemumman, Loket, Ringen och Tärningen. Till enheten hör även Lokets familjedaghem.

Under hösten 2009 hade 436 barn förskoleplats i Nybodabergs enhet. Familjedaghemmet hade 11 barn samma år. 106 barn hade plats i Ringens förskola, vilket var det största antalet för Nybodabergs förskolor, vårterminen 2009. Till vårterminen 2010 minskade detta antal till 86 barn. Enligt volymprognosen beräknas Ringens förskola fram till år 2020 behöva erbjuda plats för cirka 90 barn i snitt per år.

Antalet förskoleplatser i Nybodabergs enhet uppgick hösten 2009 till 439 stycken. Volymprognosen visar att efterfrågan på förskoleplatser stadigt kommer att vara högre än vad särskilt Ringens och Tärningens förskolor kan erbjuda. I genomsnitt under prognosperioden kommer det efterfrågas 9 fler platser på respektive förkola än vad de två förskolorna kan erbjuda. Även för de tre andra förskolorna, Farmarstugan, Loket och Njupkärr, kommer det att efterfrågas cirka 4 fler platser vardera enligt volymprognosen än de kan erbjuda.

Krusboda och Dalens reultatenhet, förskolor

Enhetens förskolor är Ballongen och Dalstugan. Förskolan Ballongen hade vårterminen 2009 119 barn placerade, vilket var lika många platser som fanns tillgängliga samma år på hösten. Enligt volymprognosen kommer efterfrågan på platser att öka med 7 platser fram till år 2014 för att sedan ligga relativt konstant under fyra år. De två sista åren av prognosperioden minskar efterfrågan på platser något. Genomsnittligt över hela prognosperioden kommer det att vara brist på 7 platser på Ballongens förskola. Volymprognosen för förskolan Dalstugan visar en relativt konstant utveckling över prognosperioden, där i snitt 82 barn kommer att efterfråga en plats.

Fårdala och Stimmets resultatenhet, förskolor

Tillsammans har enheten 5 förskolor, Diamanten, Gunghästen, Pusslet, Båten och Sagan. Volymprognosen för förskolan Pusslet visar inga förväntade avvikelser. Förskolan Gunghästen kommer dock i snitt under prognosperioden att ha 9 färre platser än vad som kommer att efterfrågas enligt volymprognosen. Förskolan Diamanten tillhör Fårdala och Stimmets resultatenhet men är geografiskt placerad i Öringe, och ingår i volymprognosen över Tyresö strand. Enligt volymprognosen kommer Båten att ha 8 färre platser än efterfrågan. Sagans förskola kommer att ha en jämn utveckling på efterfrågade platser. 2014 visar volymprognosen att 79 barn kommer att efterfråga en plats på förskolan jämfört med dagens 74 barn. Sett till 2009 års platstillgång kommer det att vara 8 färre platser på Sagan år 2014 och fram till prognosperiodens slut.

Konsekvenser för förskolan

Givet de nyttjandegrader på de befintliga utfallet av förskolebarn kommer det att finnas en viss platsbrist på förskolorna under prognosperioden. När trycket är som störst (oftast på våren) kommer platsbrist att uppstå. Inom exempelvis Nybodabergs resultatenheter finns fler platser än efterfrågan på några förskolor medan det är färre platser än efterfrågan på andra förskolor. Platsbristen kan åtgärdas om omflyttning av barn mellan förskolorna inom enheten sker. I volymprognosen och i uppgifter över de tillgängliga platserna finns medräknat eventuella barn som är skrivna i andra kommuner. Om hemkommunen startar nya verksamheter och dessa barn väljer att ha en placering i sin hemkommun istället för en förskola i centrumområdet kommer inte platsbristen att vara lika påtaglig.

Antal tillgängliga förskoleplatser

Tabellen visar de förskolor som under prognosperioden har större efterfrågan på platser i förhållande till tillgängliga platser. Vårterminen brukar alltid ha ett högre tryck på platsefterfrågan än vad höstterminen har. Volymprognosen i tabellen är ett snitt av vårtermin och hösttermin. Platstillgången baseras på maxantal platser som enheterna kan ta emot, enligt deras inrapportering hösten 2009. För de enskilda förskolorna ser efterfrågan på platser ut att kunna mötas, det är enbart ett fåtal platser som saknas över prognosperioden för dessa enheter, se bilaga 1.

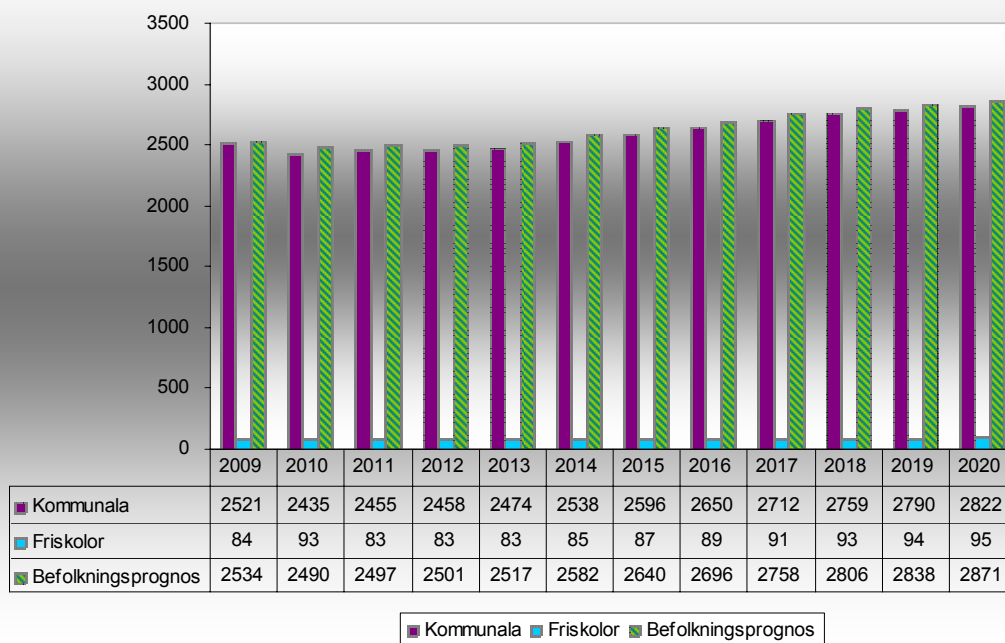
	Platser 15/10-09	2011 platser	2012 platser	2013 platser	2014 platser	2015 platser	2016 platser	2017 platser	2018 platser	2019 platser	2020 platser	Snitt platsbrist										
Båten	68	74	-6	77	-9	77	-9	78	-10	77	-9	77	-9	76	-8	76	-8	76	-7	74	-6	-8
Gungråsten	66	73	-7	76	-10	76	-10	77	-11	76	-10	76	-10	76	-10	75	-9	74	-8	73	-7	-9
Ringan	82	89	-7	91	-9	92	-10	93	-11	91	-9	91	-9	91	-9	91	-9	90	-8	88	-6	-9
Tärningen	56	63	-7	65	-9	66	-10	66	-10	65	-9	65	-9	65	-9	65	-9	64	-8	63	-7	-9
Ballongen	119	123	-4	127	-8	128	-9	129	-10	127	-8	127	-8	127	-8	126	-7	125	-6	123	-4	-7

Grundskolan

I centrum finns 7 stycken kommunala grundskolor. Av dessa tar 5 skolor emot elever i årskurs F-5. Stimmet, Krusboda, Fårdala, Bergfoten och Njupkärr. De övriga två skolorna är Dalskolan och Forellen. De tar emot elever som går i årskurs 6-9. I centrum finns också Montessori skola som är en friskola och som bedriver verksamhet för elever i årskurs F-5.

Antalet elever i åldern 6-15 år kommer att öka med 381 stycken fram till år 2020 enligt befolkningsprognosen. De flesta av dessa elever kommer att gå i förskoleklass och grundskola i någon av kommunens skolor i centrumområdet. Andelen elever i kommunal skola i centrumområdet år 2009 var 99 procent i förhållande till befolkningsprognosen i området. 3 procent valde att nyttja friskolans verksamhet i området. Det blir en procent som överstiger 100, vilket tyder på att även elever från andra delar av kommunen eller andra kommuner har valt att ha sin skolgång i centrumområdets skolor.

Antal elever i årskurs 1-9 i Bollmora

Resultatenhet Nybodaberg

Bergfotens skola och Njupkärrs skola tillhör Nybodabergs resultatenhet. Båda skolorna erbjuder skolgång från förskoleklass till årskurs 5. Bergfotens skola har plats för 50 stycken elever i förskoleklass. De närmaste fem åren kommer skolan inte ha några problem att inrymma förskoleklass elever. Enligt volymprognosen kommer 50 stycken 6-åringar att ha behov av en plats i Bergfotens skola om nyttjandegraden historiskt sett är densamma. Efter år 2015 kommer skolan att ha en brist på förskoleklassplatser. Prognosen visar att i snitt 5 platser per år kommer att behövas utöver vad som idag är tillgängligt. Volymprognosen visar även att totala antalet elever i Bergfotens skola minskar mellan 2010-2014 i förhållande till utfallet av elever föregående år.

I Njupkärrs skola är prognosen densamma. Det totala elevantalet minskar något från år 2009 och fram till 2014 för att sedan öka marginellt fram till prognosperiodens slut. Platstillgången för förskoleklass elever är i dagsläget 75 platser. Volymprognosen visar att antalet elever i förskoleklass mellan åren 2010- 2015 är strax under 40 stycken elever. Efter år 2015 är förskoleklass eleverna runt 30 stycken fram till år 2020.

Resultatenhet Forellen och Nyboda

Den här enheten kommer att genomgå flera förändringar de närmaste åren. Vid vårterminens slut 2010 stängde Nyboda skola för ombyggnad. De elever som hör till Nyboda går nu istället på Forellen till dess att ombyggnationen är färdig.

Inflyttningen i den nya skolan kommer att ske höstterminen 2012. Skolan kommer då att ha plats för 750 elever. I samband med att nya skolan är färdig kommer Forellen att stängas. Både Forellen och Nyboda har tappat elever de senaste tre åren, bl.a. till följd av vikande elevunderlag. Volymprognosen fram till 2020 visar att den nya skolan får ett successivt ökat antal elever under åren. Det är dock svårt att prognostisera hur många elever som aktivt kommer att välja den nya skolan när den är färdig. Med faktiskt utfall av sammanlagda antalet elever för vårterminen 2010 kommer platserna att räcka till. Däremot visar prognosen utifrån dagens nyttjandegrad att redan år 2014 kommer antalet elever vara 750 stycken. År 2017 och fram till år 2020 kommer över 800 elever efterfråga skolgång i den nya skolan, med motsvarande nyttjandegrad som idag. Platstillgången för årskurs 6 kommer att vara 180 stycken. Volymprognosen visar att dessa platser kommer att räcka till. Fram till 2014 antas platserna vara ca 30 fler än behovet, därefter kommer behovet att öka

något. Från 2015 och tre år framåt ligger platserna på runt 20 fler än vad som väntas vara i behov. År 2020 är platserna 8 fler än behovet.

Resultatenhet Krusboda och Dalskolan

Krusboda skola, årskurs F-5 kommer enligt volymprognosen att ha ett elevantal på 401 elever år 2020. Antalet elever år 2009 var 353. Platstillgången, utifrån dagens befintliga platser, för elever i förskoleklass antas fram till år 2015 att vara tillräcklig. Därefter visar volymprognosen att behovet av förskoleklassplatser kommer att vara något högre än vad det finns platser. Dalskolan som under 2009 hade 338 elever kommer enligt volymprognosen att ha 391 elever i årskurserna 6-9 år 2020. Redan nu 2010 visar volymprognosen att antalet elever i årskurs 6 är fler än vad maxantalet platser skolan har att erbjuda. Volymprognosen visar att platsbristen i Dalskolan för årskurs 6 kommer att bestå hela prognosperioden. 17 platser kommer att saknas för årskurs 6 från år 2012 och från år 2015 saknas 20 platser och mer fram till år 2020. Förutsatt att den historiska nyttjandegraden fortsätter.

Resultatenhet Fårdala och Stimmet

Antalet Elever i Fårdala skola ligger relativt konstant under åren 2011-2013. År 2014 ökar elevantalet med 7 elever till 272 elever och ökningen fortsätter enligt volymprognosen med i snitt 6 elever per år fram till år 2018. Därefter ökar elevantalet något minde, cirka 4 elever fram till år 2020. Platstillgången för elever i förskoleklass är redan idag något eftersatt och kommer att så vara fram till år 2015. Därefter kommer behovet av ytterligare förskoleklassplatser att öka, fram till år 2020, med ca 10 platser per år.

Volymprognosen visar att Stimmet skola kommer att ha 243 elever år 2020. Det är 40 elever fler än vad skolan hade förra året. Ökningen av dessa elever kommer att ske jämnt under 10-årsperioden. För elever i förskoleklass finns idag tillräckligt med tillgängliga platser och volymprognosen visar att Stimmet kommer att ha runt 20 fler platser per år än vad som efterfrågas i förskoleklass.

Konsekvenser för grundskolan

Trots ett historiskt sett minskat elevantal i Forellen och den nu stängda skolan Nyboda kan man anta att antalet elever som söker sig till den nya skolan kommer att vara fler under den senare delen av prognosperioden, pga. ökat antal barn i området

enligt befolkningsprognosen. Det innebär att totala antalet platser på den nya skolan eventuellt kommer att vara för få.

För de övriga skolorna i centrumområdet ökar antalet elever i successiv takt pga. att antalet barn i skolålder i befolkningsprognosen också ökar år för år. Antalet tillgängliga platser för elever i förskoleklass och årskurs 6 varierar mellan skolorna. En del av skolorna har redan idag platsbrist (Fårdala och Dalskolan) medan Njupkärr, Forellen och Stimmet har gott om platser. Krusboda skola har idag några få platser lediga men 2015 sker en förändring och platsbrist uppstår. Se bilaga 2. Platsbristen kan om möjligt inom varje resultatenhets lösas.

Plats tillgång i åk 0 och åk 6

